

Projekt

z dnia 15 listopada 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W ŁOBZIE**

z dnia ..... 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Miejska w Łobzie uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łobza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Henryk Stankiewicz

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Łobzie
z dnia ..... 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2025**

Łobez – listopad 2024 r.

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Śród problemów społecznych te związane z alkoholizmem, narkomanią i środkami psychoaktywnymi są jednym z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby uzależnione, ale i całe społeczeństwo. Nadużywanie alkoholu, zażywanie środków psychoaktywnych oraz uzależnienia behawioralne powodują wiele szkód społecznych takich jak: zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, zażywaniem środków psychoaktywnych i uzależnieniami behawioralnymi należą do zadań własnych gminy. Zadanie to realizowane jest poprzez coroczny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Realizacja zadań prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii powinna przyczynić się do ograniczania dostępności i spożycia napojów alkoholowych, zażywania substancji psychoaktywnych, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

W 2024 roku przeprowadzono badania na terenie Gminy Łobez mające na celu zdiagnozowanie oraz określenie głównych problemów występujących wśród społeczności lokalnej. Obejmowały one podstawowe problemy społeczne związane z: nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi, przemocą domową oraz przemocą w środowisku szkolnym oraz cyberprzemocą. Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Łobez w 2024 roku stanowiła podstawę do zaplanowania konkretnych działań na terenie Gminy Łobez mających na celu eliminację zagrożeń i problemów występujących wśród mieszkańców gminy.

"Organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy."

Zadania te powinny być wykonywane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ustalenie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju,
- 4) ograniczenie dostępności alkoholu,
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 7) przeciwdziałanie przemocy domowej,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

1. ZADANIA GMINY W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOŁOWYCH

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada szereg obowiązków na instytucje i organizacje, a przede wszystkim na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Do zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (art. 4¹ ust. 1 ustawy) należy:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy (dot. reklamy i promocji oraz sprzedaży napojów alkoholowych) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. ZADANIA GMINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, a także innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują (art. 10 ustawy):

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania własne gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także w zakresie przeciwdziałania narkomanii będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 z późn. zm.) oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

3. ZADANIA GMINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM

- 1) Zwiększanie dostępności do terapii poznawczo-behawioralnej.
- 2) Organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli ze wszystkich typów szkół oraz dla rodziców, dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.
- 3) Zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno-edukacyjnych (książki, broszury, ulotki) w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień behawioralnych.

Uzależnienie wiąże się z silną potrzebą, psychicznym przymusem albo zażywania jakiejś substancji albo wykonywania określonej czynności – uzależnienia behawioralne. Bez względu na to, czy będzie to uzależnienie od alkoholu, leków, narkotyków czy też hazardu, zakupów albo seksu, prowadzi do koncentrowania się życia wokół tego, co jest przyczyną uzależnienia. A sama osoba uzależniona będąc ofiarą nałogu cierpi w zasadzie w każdej sferze życia: emocjonalnej, psychicznej, intelektualnej i fizycznej. Substancje psychoaktywne – alkohol, nikotyna, leki i narkotyki, takie jak kokaina lub opioidy (kodeina, morfina i heroina), działają w taki sposób, że stymulują umiejscowione w mózgu receptory. Z kolei w przypadku uzależnień behawioralnych dochodzi do uzależnienia od pewnego stanu psychicznego, wyrzutu endorfin. Osoba uzależniona stara się, by taki stan trwał jak najdłużej – jej organizm zostaje pobudzony, następuje kumulacja przyjemności, a później rozładowanie emocji. Dlatego też hazardziści grają, dopóki mają pieniądze, a sami nie są w stanie przerwać procesu ciągłego stymulowania emocji. I właśnie to jest istota różnicy między wspomnianymi uzależnieniami. Substancje psychoaktywne działają na receptory, a określone zachowanie przy uzależnieniach behawioralnych wpływa na stan emocjonalny, wyrzut endorfin i adrenaliny.

Objawy odstawienne w uzależnieniach behawioralnych ograniczają się do sfery psychicznej, pojawiają się lęk, niepokój i depresja. W przypadku uzależnienia od substancji psychoaktywnych występują zespoły abstynencyjne, które, w zależności od rodzaju substancji, mają różnoraki przebieg chorobowy. Występują objawy fizyczne, takie jak dreszcze, zimne poty czy biegunka. W obu przypadkach negatywne skutki objawiają się także w sferze społecznej. Dochodzi do izolowania się od ludzi, pojawiają się złe relacje rodzinne, związane z zanikaniem więzi czy wręcz rozpadem rodziny, nie bez znaczenia są też ogromne problemy w pracy, nierzadko kończące się jej utratą

Oba rodzaje uzależnień mają wiele wspólnych cech:

- 1) poczucie przymusu wykonywania określonych zachowań;
- 2) tolerancja na substancje czy określone zachowanie – występuje konieczność ich nasilania w celu uzyskania podobnych efektów;
- 3) zaniedbywanie innych źródeł przyjemności;
- 4) kontynuowanie zachowań mimo pojawiania się wyraźnych szkód, które się z nimi wiążą.

Różnice:

- 1) o ile osoba uzależniona może całkowicie odstawić substancje psychoaktywne, o tyle całkowitej abstinencji w przypadku niektórych uzależnień behawioralnych zachować się nie da. Trudno wyobrazić sobie bowiem osobę uzależnioną od komputera, która rezygnuje z tego narzędzia i tym samym znacznie ogranicza sobie szanse rozwoju osobistego. Podobnie osoba uzależniona od zakupów nie jest w stanie zrezygnować z robienia jakichkolwiek zakupów;
- 2) przy uzależnieniach chemicznych pierwszym krokiem jest detoksykacja, polegająca na oczyszczeniu organizmu z toksyn. Tego etapu w uzależnieniach behawioralnych oczywiście nie ma;
- 3) kolejną różnicą jest stopień negatywnego wpływu uzależnienia na organizm. Podczas gdy uzależnienia chemiczne mogą prowadzić do bardzo poważnych uszczerbków na zdrowiu, uzależnienia behawioralne pod tym względem wydają się być znacznie łagodniejsze. Chociaż np. kompulsywne objadanie się jest z pewnością bardzo groźne dla zdrowia, a uzależnienie od seksu znacznie zwiększa ryzyko zarażenia się chorobami przenoszonymi drogą płciową;
- 4) leczenie farmakologiczne pacjentów uzależnionych od środków chemicznych polega na podawaniu im środków używanych w terapii odwykowej: naltreksonu, naloksenu oraz nalmefenu. Są to leki działające na receptory opioidowe w mózgu. Pacjentom podaje się też leki, które hamują np. głody alkoholowe. Inaczej sytuacja wygląda w przypadku uzależnień behawioralnych. Nie ma idealnych farmaceutyków, które hamowałyby niepożądane działania osób uzależnionych od konkretnych zachowań, stanów emocjonalnych;
- 5) w przypadku uzależnień behawioralnych praktycznie nie istnieje ryzyko przedawkowania, choć zdarzały się przypadki śmierci przed ekranem komputera związane z zaniedbaniem realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych, takich jak sen, jedzenie i picie.

Do najpopularniejszych uzależnień czynnościowych należą: uzależnienie od komputera, uzależnienie od Internetu, uzależnienie od telefonu, uzależnienie od hazardu, pracoholizm, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od seksu, zakupoholizm.

4. PODMIOTY WYKONUJĄCE ZADANIA Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie w zakresie:
  - a) inicjowania i koordynowania polityki Gminy Łobez wobec problemów alkoholowych,
  - b) motywowania osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego,
  - c) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy (dot. reklamy i promocji oraz sprzedaży napojów alkoholowych) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 2) Urząd Miejski w Łobzie
- 3) Inne podmioty, którym mogą być zlecane zadania wynikające z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii (Komenda Powiatowa Policji w Łobzie, Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie, Fundacja „Pasja” w Łobzie, Centrum Usług Społecznych w Łobzie, organizacje i stowarzyszenia sportowe, kulturalne i społeczne, a także placówki oświatowe dla których Gmina Łobez jest organem prowadzącym).

5. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA KOSZTÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Źródłem finansowania zadań programu są dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

6. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- 1) Ustala się wynagrodzenie dla każdego członka komisji w następującej wysokości:
  - a) za udział w posiedzeniu komisji - w wysokości 220 zł brutto za każde posiedzenie komisji,
  - b) za udział w rozmowach wyjaśniająco-motywujących - 220 zł brutto za każde posiedzenie komisji,
  - c) za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 220 zł brutto,
  - d) za udział w prelekcji informacyjnej z przedsiębiorcami o normach przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach sprzedaży - 220 zł brutto.
- 2) Organizację i tryb pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie określa Regulamin Organizacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie.

7. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII:

- 1) Urząd Miejski w Łobzie w zakresie merytorycznego wykonania zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani.
- 2) Centrum Usług Społecznych w Łobzie w zakresie zadań realizowanych w placówkach wsparcia dziennego funkcjonujących w strukturach tej jednostki.

ROZDZIAŁ II

PODSTAWOWE CELE I ZAKRES WDRAŻANYCH DZIAŁAŃ

1. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi:

- 1) zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież:
  - a) ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez niepełnoletnich,
  - b) wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych, uczenie postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu,
  - c) ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież,
  - d) udzielanie pomocy profesjonalnej rodzicom, których dzieci piją alkohol,
  - e) edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji,
  - f) prowadzenie różnych szkoleń, kampanii i imprez mających na celu zmiany postawy wobec picia alkoholu przez młodzież.
- 2) zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień:
  - a) uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie procesu uzależnienia,
  - b) uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia,
  - c) zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania wynikających z nadmiernego picia,
  - d) zwiększenie działań profilaktycznych w szkole i środowiskach lokalnych,

- e) szkolenie sprzedawców z zakresu obowiązującej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 3) zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych:
- a) zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych,
  - b) wspieranie środowisk wzajemnej pomocy.

2. W zakresie przeciwdziałania narkomanii:

- 1) zapobieganie wzrostowi i rozpowszechnianiu się problemów narkomanii oraz zmniejszenie zainteresowania dzieci i młodzieży substancjami odurzającymi:
- a) wdrażanie programów profilaktycznych i metod, uczenie postaw i umiejętności służących życiu bez narkotyków,
- 2) ograniczenie szkód związanych z narkomanią u osób uzależnionych i w środowisku lokalnym:
- b) kształtowanie postaw abstynenckich,
- 3) reintegracja osób uzależnionych od narkotyków:
- a) zapobieganie nawrotowi choroby,
  - b) utrwalanie postaw abstynenckich.

3. W zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi (zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025):

- 1) profilaktyka uniwersalna – jest ukierunkowana na całe populacje, zmniejszanie i eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmocnienie czynników wspierających prawidłowy rozwój wśród m.in.: dzieci i młodzieży w wieku ponadpodstawowym, młodych dorosłych, rodziców dzieci w wieku szkolnym, poprzez propagowanie opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej; realizacja profilaktyki uniwersalnej odbywa się zgodnie z zasadami NPZ¹,
- 2) profilaktyka selektywna – jest ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Obejmuje działania profilaktyczne adresowane do osób, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; realizacja profilaktyki selektywnej odbywa się zgodnie z zasadami NPZ,
- 3) profilaktyka wskazująca – jest ukierunkowana na jednostki wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia. Profilaktyka wskazująca przejawia się m.in. poprzez interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem substancji psychoaktywnych; realizacja profilaktyki wskazującej odbywa się zgodnie z zasadami NPZ.

Edukacja zdrowotna w ramach profilaktyki uniwersalnej określonej w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025:

- a) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,

---

¹ Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025.

- b) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- c) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności z problemem alkoholowym.

Szkolenie kadr:

- a) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- b) rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień,
- c) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

Zadania regulacyjne i zapewnianie skutecznego egzekwowania przepisów, w tym:

- a) zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu,
- b) zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

Działania w ramach profilaktyki uniwersalnej określonej w Narodowym Programie Zdrowia a lata 2021-2025:

- a) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój,
- b) prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy,
- c) poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

Działania w ramach profilaktyki selektywnej określonej w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025:

- a) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców,
- b) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Działania w ramach profilaktyki wskazującej określonej w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025:

- a) poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej,
- b) udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się,
- c) zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu,
- d) poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu, w tym o programy ograniczania picia alkoholu, oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzioną skuteczność,

- e) zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia,
- f) wspieranie działalności środowisk abstynenckich,
- g) zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym,
- h) zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy domowej, w szczególności z problemem alkoholowym,
- i) podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc domową.

ROZDZIAŁ IV

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM ORAZ PRACY TERAPEUTYCZNEJ Z RODZINĄ

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, osób z uzależnieniami behawioralnymi oraz osób zagrożonych uzależnieniem:

- 1) prowadzenie edukacji na temat uzależnień, form leczenia, profilaktyki (szkolne programy profilaktyczne, broszury, materiały informacyjne rozpowszechniane w miejscach publicznych na terenie gminy), w ramach profilaktyki uniwersalnej określonej w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025,
- 2) kontynuacja działalności terapeutów (porady i zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym pomoc terapeutyczna dla dorosłych osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików),
- 3) kontynuacja działalności grupy wsparcia i Klubu AA,
- 4) kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego w Łobzie,
- 5) kontynuacja działalności terapeuty systemowego, poznawczo - behawioralnego i mediatora w Punkcie Konsultacyjnym w Łobzie,
- 6) finansowanie zabezpieczeń przeciwalkoholowych i terapii podtrzymujących dla osób uzależnionych od alkoholu uczestniczących w terapii odwykowej,
- 7) warsztaty terapeutyczne nt. profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii i przemocy domowej prowadzone w szkołach,
- 8) prowadzenie strony internetowej www.gkrpa.lobez.pl zawierającej informacje m.in. na temat działań profilaktycznych oraz dostępności pomocy dla osób potrzebujących wsparcia,
- 9) edukacja poprzez upowszechnianie informacji na temat problemów uzależnień i szeroko rozumianej profilaktyki oraz diagnoza / badanie problemów społecznych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i uzależnień behawioralnych pomocy terapeutycznej i prawnej:

- 1) poradnictwo, motywowanie do podjęcia abstynencji, pomoc w uzyskaniu miejsca na oddziale odwykowym, w ośrodku wczesnej interwencji na detoksie, w ośrodku rehabilitacyjnym (GKRPA, terapeuta, punkt konsultacyjny),
- 2) prowadzenie pracy terapeutycznej z rodziną,
- 3) organizowanie grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych,
- 4) przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrona ofiar przemocy domowej (Zespół Interdyscyplinarny, terapeuta),
- 5) poradnictwo radcy prawnego świadczącego usługi doradcze dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ich rodzin.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii i uzależnień behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych:

- 1) finansowanie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci z grup ryzyka, niedostosowanych społecznie, ubogich i z rodzin alkoholowych przy Szkole Podstawowej Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Łobzie (doposażenie, dożywianie dzieci, pomoc w organizacji imprez okolicznościowych, wynagrodzenia wychowawców),
- 2) wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców placówek wsparcia dziennego,
- 3) realizacja szkolnych programów / warsztatów profilaktycznych,
- 4) dofinansowanie świetlic/sołectw w ramach organizowanych środowiskowych programów profilaktyczno – informacyjnych mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- 5) organizowanie lokalnych akcji profilaktycznych i zdrowotnych dla mieszkańców z różnych dziedzin profilaktyki,
- 6) organizowanie szkoleń i kampanii edukacyjnych w dziedzinie profilaktyki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii dla młodzieży szkół ponadpodstawowych,
- 7) udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki,
- 8) organizowanie i finansowanie warsztatów i spektakli teatralnych na temat szeroko rozumianej profilaktyki,
- 9) dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych kierowanych do dzieci i młodzieży.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych i przemocy domowej:

dofinansowanie i merytoryczne wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób dotkniętych problemem alkoholowym - umożliwienie im udziału w szkoleniach, naradach, imprezach trzeźwościowych oraz zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych.

5. Udzielanie pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem dla podmiotów prowadzących działalność leczniczą, którzy realizują zadania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego:

- 1) podejmowanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 2) podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:

dofinansowanie Centrów Integracji Społecznej prowadzących działalność na terenie Gminy Łobez (w ramach otwartego konkursu ofert).

8. Finansowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie, w tym:

- 1) wynagrodzenia członków komisji,
- 2) koszty szkoleń członków komisji,
- 3) materiały i wyposażenie,
- 4) opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

ROZDZIAŁ V

INSTYTUCJE I ORGANIZACJE ZAJMUJĄCE SIĘ PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIEM NARKOMANII I PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY ŁOBEZ

1. W Punkcie Konsultacyjnym w Łobzie przy ul. Niepodległości 50 przyjmują nieodpłatnie specjaliści:
  - 1) terapeuta ds. uzależnień prowadzący spotkania z osobą uzależnionymi, współuzależnionymi oraz potrzebującymi wsparcia,
  - 2) terapeuta systemowy i poznawczo - behawioralny oraz mediator rodzinny dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz potrzebujących wsparcia
  - 3) pracownik punktu konsultacyjnego, udzielający informacji / pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz potrzebującym wsparcia,
  - 4) radca prawny udzielający pomocy osobom współuzależnionym oraz doznającym przemocy.
2. Wspólnota AA – z siedzibą w Punkcie Konsultacyjnym w Łobzie przy ul. Niepodległości 50 - oferuje pomoc osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom. Organizuje samopomocowe zajęcia w warunkach zapewniających dyskrecję w tym również mitingi.
3. Komenda Powiatowa Policji w Łobzie ul. Wojska Polskiego 2 - działania instytucji w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi ukierunkowane są na prowadzenie rozmów profilaktycznych i pouczających. W przypadku nadużywania alkoholu przez rodziców funkcjonariusze policji wnioskuje do sądu o właściwe sprawowanie władzy rodzicielskiej oraz o leczenie odwykowe z powództwa cywilnego. Komenda Powiatowa Policji w Łobzie prowadzi różnorodne działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wdrażając „Niebieską Kartę”.
4. Centrum Usług Społecznych w Łobzie - udziela pomocy rodzinom, w których występuje trudna sytuacja finansowa i rodzinna. Pomoc ta, to głównie pomoc finansowa w formie zasiłków oraz obiadów w szkołach dla dzieci. CUS prowadzi również działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wdrażając „Niebieską Kartę” (Zespół Interdyscyplinarny). Pracownicy socjalni CUS-u prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną, która ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie przy ul. Bema 27 - w ramach działań z zakresu interwencji kryzysowej proponuje:
  - 1) pomoc prawną, pedagogiczną, socjalną i psychologiczną,
  - 2) poradnictwo i konsultacje,
  - 3) grupę wsparcia dla kobiet i mężczyzn ofiar przemocy domowej,

4) grupę wsparcia dla dzieci i młodzieży dotkniętych przemocą i będących świadkami przemocy.

6. Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie przy ul. Drawskiej 6 - ma na celu umożliwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym niepotrafiącym poradzić sobie z podstawowymi problemami życiowymi. Zadaniem CIS jest reintegracja społeczna mająca na celu wzmocnienie pozycji społecznej dzięki pomocy szeregu specjalistów: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz doradcy społecznego. Uczestnicy odbywają rozmowy diagnostyczne, które pomagają ocenić osobowość oraz ich mocne i słabe strony, dzięki temu specjaliści mogą określić indywidualne potrzeby uczestników, problemy oraz sposoby ich rozwiązywania.

7. Fundacja „Pasja” w Tarnowie, gm. Łobez - ma na celu umożliwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym niepotrafiącym poradzić sobie z podstawowymi problemami życiowymi. Zadaniem CIS jest reintegracja społeczna mająca na celu wzmocnienie pozycji społecznej dzięki pomocy szeregu specjalistów: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz doradcy społecznego.

8. Stowarzyszenie MONAR Ośrodki Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Grabowie 1, gm. Łobez - jest placówką prowadzącą leczenie, terapię i rehabilitację osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych powyżej 18 roku życia. Placówka realizuje formułę edukacji prozdrowotnej obejmującej profilaktykę zachowań ryzykownych dotyczących przede wszystkim HIV, AIDS i innych chorób związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych.

- 1) Liczba miejsc w ośrodku rehabilitacyjnym: 35 (od 18 r. życia).
- 2) Czas trwania programu rehabilitacyjnego: 12-18 miesięcy (średnioterminowe).
- 3) Placówka prowadzi: leczenie somatyczne i psychiatryczne, poradnictwo dla rodzin osób uzależnionych, poradnictwo dla osób uzależnionych, psychoterapię indywidualną dla osób uzależnionych, psychoterapię grupową dla rodzin osób uzależnionych, psychoterapię grupową dla osób uzależnionych, kursy zawodowe.
- 4) Placówka wystawia skierowania na badania stwierdzające zakażenie HIV, HCV oraz HBV.
- 5) Placówka przyjmuje osoby zobowiązane przez sąd do leczenia.
- 6) Placówka prowadzi program profilaktyczno-leczniczy dla osób uzależnionych lub używających szkodliwie, skierowanych do programu w związku z art. 72 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

9. Organizacje i stowarzyszenia kulturalne i sportowe, które w swoich statutach ujęte mają zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

ROZDZIAŁ VI

PRELIMINARZ KOSZTÓW REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ

PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2025

Lp.	Źródło finansowania	Plan wydatków na 2025 rok
1.	Dział: 851 Ochrona Zdrowia Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii	17 870 zł
2.	Dział: 851 Ochrona Zdrowia Rozdział: 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	463 329 zł
3.	Dział: 851 Ochrona Zdrowia Rozdział: 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi - własne (CUS)	108 801 zł
RAZEM		590 000 zł

Planowany dochód z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2025 r.: **415 000 zł**

Planowany dochód pochodzący z opłat za napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml w 2025 r.: **100 000 zł**

Niewykorzystane środki przez Centrum Usług Społecznych w 2024 r.: **75 000 zł**

Łączny dochód: **590 000 zł**

**RAPORT Z WYKONANIA W DANYM ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I EFEKTÓW JEGO REALIZACJI,
ZOSTANIE PRZEDŁOŻONY RADZIE GMINY W TERMINIE DO DNIA 30 CZERWCA ROKU
NASTĘPUJĄCEGO PO ROKU, KTÓREGO DOTYCZY RAPORT**

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025, prowadzenie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych, jest zadaniem własnym gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest zgodnie z gminnym programem uchwalanym corocznie przez Radę Miejską w Łobzie. Niniejszy projekt uchwały zawiera program obejmujący realizację zadań w roku 2025.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie uchwałą nr 9 z dnia 12 listopada 2024 r. pozytywnie zaopiniowała projekt niniejszej uchwały.

Mając na względzie przepisy wymienionych ustaw, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.